

Sekamallit

Harjoitus 2

9.10.2007

1. Piirrä aineiston Rail (kirjastossa nlme) muuttujien yhteisjakauma ja sovita aineistoon malli

$$y_{ij} = \beta + \epsilon_{ij}, i = 1, \dots, 6; j = 1, 2, 3,$$

missä satunnaisvirheet ϵ_{ij} ovat riippumattomia ja normaalisti jakautuneita parametrein $N(0, \sigma^2)$. Mitkä ovat parametrien β ja σ^2 estimaatit?

2. Sovita aineistoon Rail malli

$$y_{ij} = \beta_i + \epsilon_{ij}, i = 1, \dots, 6; j = 1, 2, 3,$$

missä satunnaisvirheet ϵ_{ij} ovat riippumattomia ja normaalisti jakautuneita parametrein $N(0, \sigma^2)$. Mitä voit sanoa mallin jäännöstermistä edellisen tehtävän mallin jäännöstermiin verrattuna?

3. Sovita aineistoon Rail malli

$$y_{ij} = \beta + b_i + \epsilon_{ij}, i = 1, \dots, 6; j = 1, 2, 3,$$

missä satunnaisvirheet ϵ_{ij} ja satunnaisvaikutukset ovat riippumattomia ja riippumattomasti normaalisti jakautuneita parametrein $N(0, \sigma^2)$ ja $N(0, \sigma_b^2)$. Mitkä ovat nyt mallin parametrien estimaatit?

4. Laske tehtävässä 3 saaduille parametriestimaateille 95prosentin luottamusvälit ja testaa hypoteesi $H_0 : \beta = 0$.
5. Osoita, että satunnaisvaikutusten mallissa (SVM) havainnot y_{ij} ovat riippuvia.
6. Mikä on mallissa SVM muuttujien välinen korrelaatiokerroin ρ ja miten tämä käyttäytyy, kun $\sigma_\alpha^2 \rightarrow 0$ tai kun $\sigma_\alpha^2 \rightarrow \infty$?